

Hva kjennetegner dagens studenter

Hein Lindquist
heinl@usn.no

Demografiske opplysninger

- Hva vet vi om de?
  - Hvor mange er de?
  - Har dette endret seg de siste årene?

- Kjønn?
- Alderssammensetning?
- Sosial- og kulturell bakgrunn?
- Geografiske forskjeller - gjelder både videregående- og høyere utdanning

Studenter i universitets- og høgskoleutdanning i Norge og i utlandet

	2011	2020	2021
Studenter			
I alt	250 456	306 367	318 105
Menn	100 161	122 485	126 784
Kvinner	150 295	183 882	191 321
Andel studenter blant 19-24 åringer			
I alt	31,6	37,8	38,4
Menn	25,4	29,9	30,2
Kvinner	38,2	46,4	47,2
Andel studenter blant 25-29 åringer			
I alt	15,0	16,7	17,0
Menn	13,3	14,6	14,6
Kvinner	16,9	18,9	19,5

	2021							
	I alt		Innvandrere		Norskfødte med innvandrereforeldre		Den øvrige befolkningen	
	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner
I alt, 19-34 år	100 465	142 141	10 304	14 312	5 969	7 528	84 192	120 301
19 år	5 051	8 760	548	775	641	926	3 862	7 059
20 år	8 958	15 337	789	1 163	784	1 106	7 385	13 068
21 år	12 598	19 015	887	1 405	934	1 235	10 777	16 375
22 år	12 546	17 943	848	1 279	755	965	10 943	15 699
23 år	12 141	15 956	920	1 136	679	768	10 542	14 052
24 år	10 387	13 266	871	1 104	511	633	9 005	11 529
25 år	8 496	10 462	796	1 026	430	463	7 270	8 973
26 år	6 365	7 803	662	834	331	362	5 372	6 607
27 år	4 943	6 260	593	741	259	278	4 091	5 241
28 år	4 065	5 348	600	774	169	213	3 296	4 361
29 år	3 490	4 589	557	737	141	158	2 792	3 694
30-34 år	11 425	17 402	2 233	3 338	335	421	8 857	13 643

	I alt		Innvandrere		Norskfødte med innvandrerforeldre		Den øvrige befolkningen	
	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner
Andel som studerer ved universitet eller høyskole								
I alt, 19-34 år	17,1	25,5	9,9	14,3	27,7	37,4	18,2	27,5
19 år	15,8	28,7	15,9	24,3	31,7	47,3	14,6	27,8
20 år	27,2	49,5	20,6	36,9	40,7	63,3	27,2	50,2
21 år	36,4	59,1	21,1	41,4	49,6	68,1	37,8	60,8
22 år	36,0	55,7	19,1	36,3	43,6	60,2	38,2	58,0
23 år	35,2	49,4	20,0	28,8	43,4	54,5	37,2	52,2
24 år	29,1	40,0	18,2	26,1	35,2	45,1	30,6	41,8
25 år	23,1	30,3	15,3	20,6	29,3	33,6	24,2	31,8
26 år	17,2	22,5	11,4	15,7	22,4	27,2	18,1	23,6
27 år	13,3	17,8	9,7	12,4	18,8	22,9	13,8	18,7
28 år	10,8	14,9	8,7	11,5	13,7	18,5	11,2	15,5
29 år	9,0	12,5	7,4	9,7	12,1	15,2	9,3	13,2
30-34 år	5,8	9,2	4,8	7,0	7,9	10,4	6,1	10,0

Hvilke demografiske variabler innvirker på utdanningsvalg?

- Tradisjonelt
  - Korte profesjonsutdanninger?
  - Lange profesjonsutdanninger?

- ALI
- Desentraliserte / nett-samlingsbaserte utdanninger?

- Språklig og kulturell kapital – «klassereisen»

Inntakskvalitet

Faglig bakgrunn

- Studieforberedende studieprogram
- Hvilke faglige kvalifikasjoner
- Hvilke fag (språk, linjevalg)
- Nivå matematikk – T matte / P matte
- Yrkesforberedende fag med påbygg?

Hvilke sluttkompetanse har de i fagene?

- Hva kan karakterer fortelle oss?
- Standpunktkarakterer
- Eksamenskarakterer

DEBATINDLÆG

Studierende savner feedback: Hvornår har du sidst givet feedback til din studiekammerat?

Studierende på landets videregående uddannelser efterspørger mere feedback fra deres undervisere. Hver tredje nye studerende oplever ikke at få tilstrækkelig feedback, og danske studerende vurderer deres undervisere dårligere ift. feedback end studerende i de andre nordiske lande. Det er problematisk, når vi samtidig ved, at feedback, motivation og læringsudbytte hænger tæt sammen.

Læs mere

Studietekning og læringssyn

- Forståelse av læring
- Studieteknikk
  - Lesing av faglitteratur
  - Bruk av læringsressurser
  - Dybdelæring versus multitasking
  - Studievaner / arbeidsplaner
- Digital kompetanse
  - Nettvett
  - Programvarekompetanse, PfDK og bruk av PC/Mac som arbeidsverktøy
- Innhente egen kunnskap – bruk av databaser, lærebøker og fagtekster.
- Coronaskolen
- Faglig oppfølging

- «Nødskolen» - online undervisning, eller skjerm i nærheten?

- Arbeidsformer i studieprogrammet?
- Hva bidrar til å gi studiesituasjonen mening?

Flere studenter oppgir at de har brukt narkotika

Tre av ti studenter sier at de har brukt narkotika, og fire av ti viser risikofylt eller skadelig alkoholbruk.

DEBATT • KRISTIN ALDRIDGE

Studenter blir straffet om de ønsker å tjene over fattigdomsgrensa

Hvis man har kapasitet til å arbeide ved siden av studiene, og kanskje er heldig nok til å ha en relevant jobb med en god inntekt, så mener jeg man blir straffet for å ta denne muligheten, skriver Kristin Aldridge.

- Studiesituasjonen når de har blitt studenter?
  - «Hybelbeboeren»?
  - «Hjemmeboeren»?
  - Alene, sosiale nettverk, familie
    - Ansvar for barn (egne og stebarn)
  - Hobby og fritidsaktivitet
  - Økonomi og boforhold
    - Hva dekker et studielån – ekstraarbeidet
    - Feriearbeidet, deltidsstillinger, vikararbeid

Sterke reaksjoner på undersøkelse: — Vondt å tenke på

— Mange norske studenter har det dårlig med seg selv. Det er rett og slett vondt å tenke på, sier NMBU-rector Curt Rice.

STUDENTHELSE

Flere sliter psykisk — og en av tre har vært utsatt for sextrakassering

Studentene rapporterer om økt ensomhet, søvnproblemer, selvmordstanker og mer seksuell trakassering .

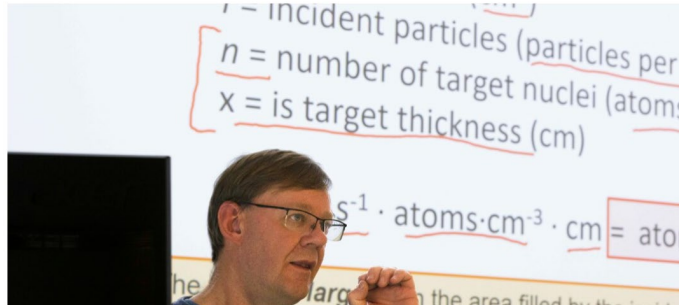

Studiekvaliteten og studenten

SPRAK

Mer enn hvert fjerde emne undervises på engelsk: – Går greit, men blir ikke like bra som på norsk

Stadig mer av undervisningen ved universiteter og høyskoler foregår på engelsk. Det kan føre til at studentene lærer dårligere, advarer språkeksperter.

- Studiemotivasjon og ambisjoner
  - Forventninger og narrativer om studiet som er valgt
  - Egne narrativer, andres / samfunnsnarrativer
  - Narrativer om karakter / sluttkompetanse
  - Narrativer om fagvalg / arbeidsgivers vurdering av sluttkompetanse
  - Hva skal til for å få en jobb?
- Studiemodeller, fagvalg, organisatoriske rammer for
- Åpne / skjulte kulturelle koder knyttet til læring, profesjonsetikk og utdanningskrav / forventninger

Fremmedspråk i undervisningen

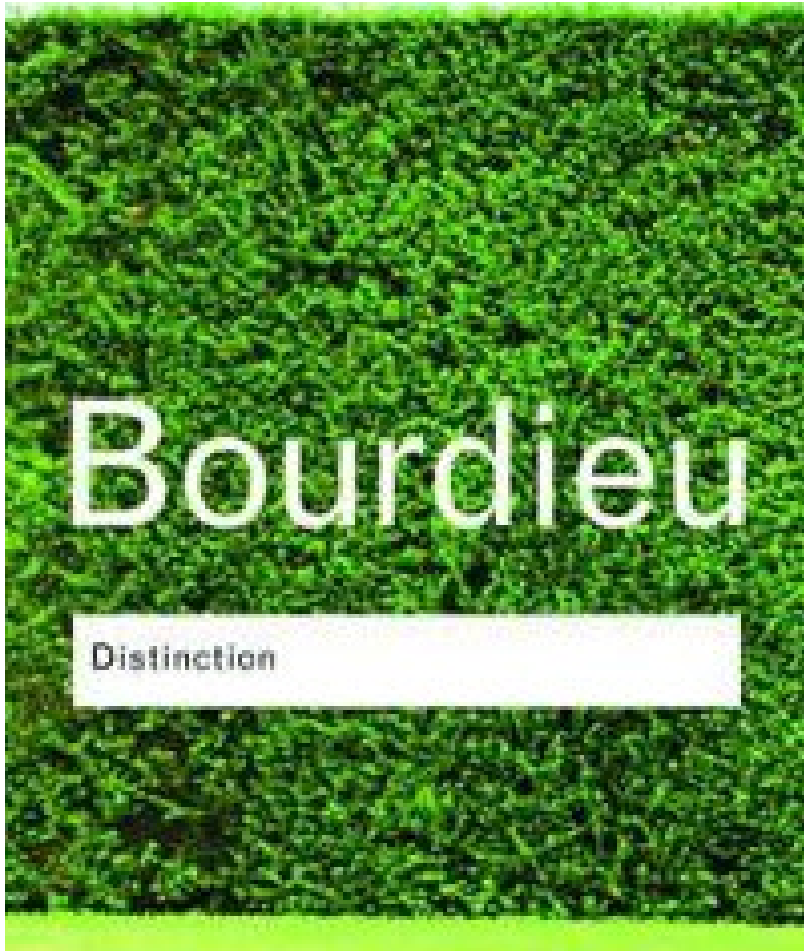
Andel emner undervist på annet språk enn norsk (språkfag unntatt)

Fremmedspråk	2012	2016	2021
Humanistiske og estetiske fag	9 %	13 %	19 %
Lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk	3 %	5 %	9 %
Samfunnsfag og juridiske fag	21 %	24 %	29 %
Økonomiske og administrative fag	16 %	19 %	26 %
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	31 %	39 %	49 %
Helse-, sosial- og idrettsfag	6 %	7 %	10 %
Primærnæringsfag	21 %	27 %	36 %
Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag	23 %	39 %	41 %
Uoppgitt/allmenne fag	23 %	25 %	37 %
Sum	16 %	20 %	26 %

Kilde: Tilstandsrapport for høyere utdanning, HK-DIR

Faktorer som kan innvirke på vurdering av skikkethet?

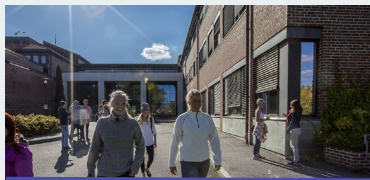
- Språklige forhold
  - Hvilke språk vurderes?
- Sosiale og kulturelle forhold
  - Ressurs- mangelperspektiv og vurdering av studenten
- Ytre kjennetegn
  - Påkledning
  - Andre uttrykk som tolkes på en stigmatiserende måte
- Kontekstuell ramme og atferd

Kilder – et utvalg

- Bernstein, B. (1960). "Language and social class; a reserach note." British journal of sociology **11**(3): 5.
- Bernstein, B. (1961). Social class and linguistic development. Education, economy, and society: a reader in the sociology of education. A. H. Halsey, J. Floud and C. A. Anderson. New York, Free Press of Glencoe.
- Bourdieu, P. (1984). Distinction: a social critique of the judgement of taste. London, Routledge & Kegan Paul.
- Dahlgren, K. and J. Ljunggren (2010). Klassebilder: ulikhet og sosial mobilitet i Norge. Oslo, Universitetsforlaget.
- Khrono – diverse nettoppslag
- Fekjær, S. N. (2006). "Utdanning hos annengenerasjon etniske minoriteter i Norge." Tidsskrift for samfunnsforskning **47**(01): 57-93.
- Nasjonalt senter for flerkulturell, o., et al. (2004). Rekruttering til og tilrettelegging for minoritetsspråklige til høyere utdanning. Oslo, Høgskolen i Oslo, Nasjonalt senter for flerkulturell opplæring.

- SSB (2021) **Studenter i universitets- og høgskoleutdanning** Studenter i universitets- og høgskoleutdanning (ssb.no)

CAMPUS BØ

CAMPUS DRAMMEN

CAMPUS KONGSBERG

CAMPUS NOTODDEN

CAMPUS PORSGRUNN

CAMPUS RAULAND

CAMPUS RINGERIKE

CAMPUS VESTFOLD